

Сьогодні
17.09.2024

*Урок
№10*

**Написання м'якого знака в
словах іншомовного
походження**

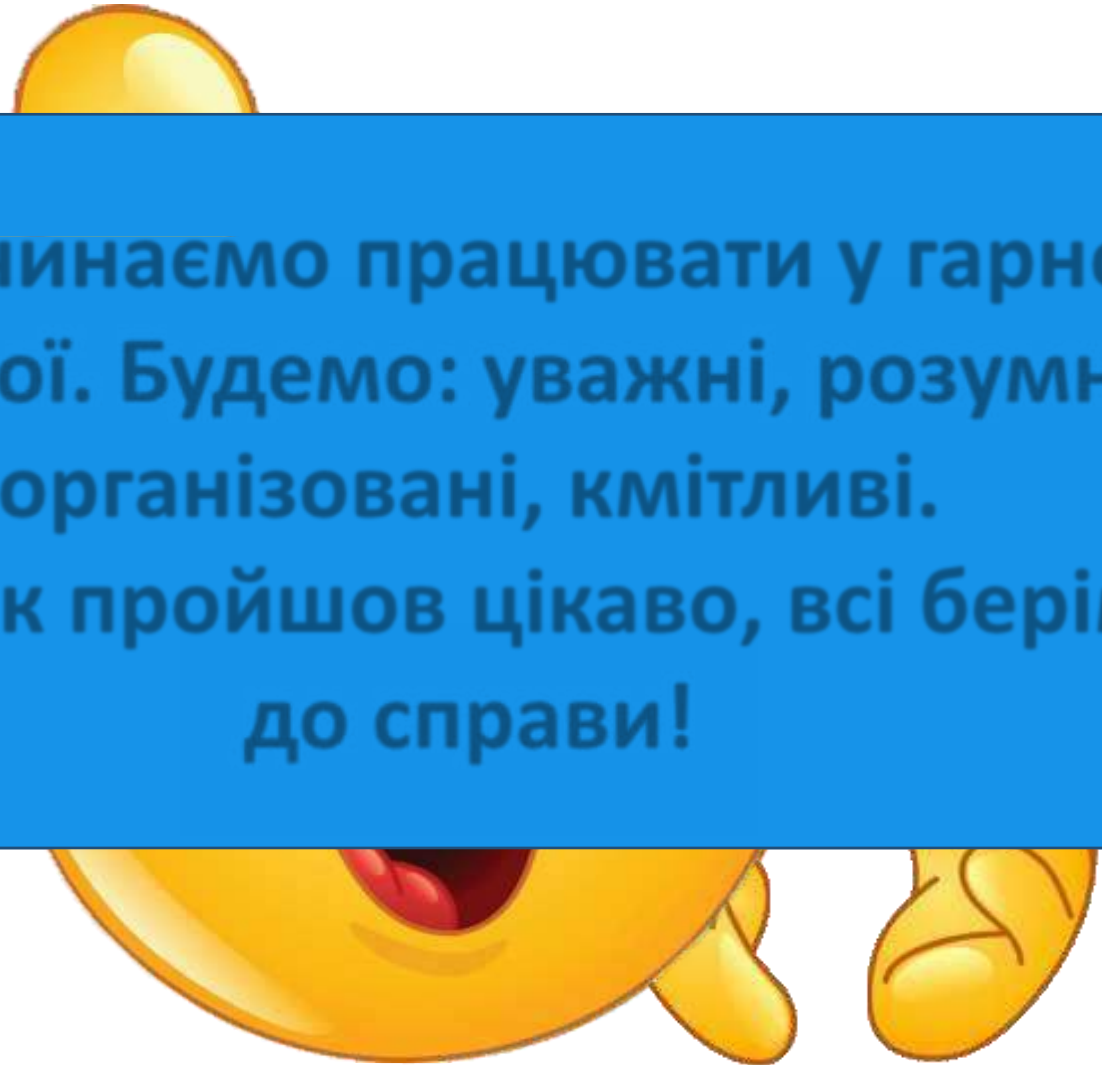
Мета: ознайомити учнів з іншомовними словами, правилами написання и, і, знака м'якшення, апострофа та подвоєння літер в словах іншомовного походження; формувати навички вимовляти запозичені слова відповідно до орфоепічних норм української мови; вчити пояснювати їх правопис, удосконалювати навички роботи з орфографічним словником та словником іншомовних слів.

**Любі діти, добрий день!
Зичу праці і старання!
А ще, друзі, всім бажаю
Справдити всі сподівання!**

Тож починаємо працювати у гарному
настрої. Будемо: уважні, розумні,
організовані, кмітливі.
Щоб урок пройшов цікаво, всі берімося
до справи!

джерело'

Зверніть увагу на «слово дня». Що воно означає? Які інші значення цього слова вам відомі? Чи вживаєте ви це слово в мовленні? Якби ви були художниками / художницями, як би ви його намалювали? Який смак і аромат у цього слова?

1. Навіщо в українській абетці м'який знак? Яка його роль?
2. Чим ця буква відрізняється від решти літер?
3. Які правила написання м'якого знака ви пам'ятаєте?
4. Які букви, крім ь, передають пом'якшення приголосних звуків в українській мові?

Правопис знака м'якшення в словах іншомовного походження

У словах іншомовного походження знак м'якшення пишеться:
після м'яких Д, Т, З, С, Л, Н перед Я, Ю, Є, Ї, які читаються як [йа], [йу], [йе], [йі]

Приклад:

Конферансьє, монпансьє, віньєтка, ательє, Віньї, Готьє, Нью-Йорк, Болонья.

перед ЙО

Приклад:

Бульйон, каньйон.

у кінці слів відповідно до вимови

Приклад:

Кабель, автомобіль, каніфоль.

після Л перед буквами на позначення приголосних відповідно до вимови

Приклад:

Кавалькада, калькулятор, калька, кальмар.

Знак м'якшення не пишеться:

перед Я, Ю, коли вони позначають сполучення пом'якшеного приголосного з а, у

Приклад:

Люк, ілюмінатор, глясе, глянець.

В українських словах теж пишемо м'який знак після **д, т, з, с, ц, л, н**, але в українській мові немає слів, у яких **ь** пишемо перед **я, ю, є, ї, йо**.

Українській мові теж це правило властиве:
стільниковий, бильце, спільний, більше.

Вправа 78. Розпізнайте слово за його лексичним значенням. Поясніть написання м'якого знака

1. Салон індивідуального пошиття одягу. 2. Перший ярус лож над партером у театральній залі. 3. Обсаджена деревами широка алея посередині вулиці в місті. 4. Квітка або букетик квітів, який приколюють до вбрання або всилюють у петельку. 5. Обгороджений майданчик для утримання тварин і птахів на вільному повітрі. 6. Завіса з важкої, щільної тканини на дверях або на вікні. 7. Намисто з дорогоцінних каменів, перлів і т. ін.

Довідка: Бульвар, кольє, вольєр, порт'єра, бельєтаж, бутон'єрка, ательє.

Вправа 79. Прочитайте речення. Випишіть слова іншомовного походження з м'яким знаком. Вимовте їх правильно й поясніть написання

1. Найбільшу за протяжністю гірську систему Землі утворюють Кордильєри, які простягнулися з півночі на південь більш ніж на 18 тисяч кілометрів. 2. Корінь жень-шеню — цінний лікувальний засіб, що подовжує життя і зміцнює здоров'я. 3. Насамперед комільфо — це те, що відповідає правилам гарного тону. 4. Насправді кадриль — народний і бальний парний танець французького походження. 5. Американські бульдоги — кремезні, жорстокі на вигляд собаки, але в глибині душі це лагідна порода (з Інтернету).

Які головні результати моєї роботи? Що найбільше здивувало? Чим хотілося б поділитися з іншими? Чи справді ми через слово пізнаємо світ?

**Усно підготуватися до
написання діагностувальної
роботи, повторити групи слів за
значенням та походженням**

Оціни роботу за допомогою фразеологізмів

Від уроку я на сьомому
небі.

ТАК

НІ

Замість навчання воду
решетом носили.

ТАК

НІ

Під час урокугнули
спину.

ТАК

НІ

Працювали з вчителем
душа в душу.

ТАК

НІ

Дізнався, що на вербі
груші ростуть.

ТАК

НІ

У цій темі всі зуби з'їли.

ТАК

НІ

